

03/08/2025

לכבוד
ועדת המרכזים המשרדית,

**הנדון: חו"ד מקצועית בדבר היותה של סוכנות החלל האמריקאית (נאס"א) ספק חוץ לעניין
שיתוף פעולה לשליחת מתמחים ישראלים למרכזי מחקר של נאס"א**

בשנים האחרונות מתקיים תהליך של הידוק שיתוף הפעולה בין סוכנויות החלל האמריקאית והישראלית. באוקטובר 2015 נחתם הסכם מסגרת בין הסוכנויות אשר מסדיר מחדש את שיתוף הפעולה במגוון של תחומים: משימות מחקר משותפות, חילופי כוח אדם, קיום אירועים משותפים וכנסים ועוד. בהמשך להסכם המסגרת, בספטמבר 2016 נחתם בין הסוכנויות הסכם נוסף לצורך צירופה של ישראל לתכנית התמחויות בין לאומית ייחודית שמפעלה נאס"א עם שותפותיה. ההסכם מאפשר לסוכנות החלל הישראלית לשלוח סטודנטים ישראלים לתקופות התמחות במרכזי מחקר של נאס"א, בהם מתבצעים פרויקטים פורצי דרך במגוון תחומים: משימות מאוישות, פיתוח טכנולוגיות חדישות, מחקר בסיסי וכו'. במהלך חודש דצמבר 2024 בוצעה הארכת התקשרות להסכם עם נאס"א על מנת להמשיך להנגיש את התכנית הייחודית גם בהמשך.

תכנית ההתמחות הינה הזדמנות ייחודית עבור סוכנות החלל הישראלית ומשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה לטפח עתודות של חוקרים ואנשי המקצוע בתחום חקר החלל, להרחיב את שיתוף הפעולה עם סוכנות החלל האמריקאית, ולתמוך בפיתוח טכנולוגיות חלל חדשניות וייחודיות בתעשיות החלל. עם חזרתם לארץ, יביאו אתם בוגרי התכנית מידע ייחודי, ורשת של קשרים מקצועיים וחברתיים בעלת ערך רב.

לפי ההסכם עם נאס"א על מנת שישאל תוכל לשלוח מתמחים היא נדרשת להתקשר ישירות מול נאס"א, ולהעביר תשלום שקבעה נאס"א לפי משך ההתמחות – ולצורך כך הבקשה הנוכחית. במקביל ישראל נדרשת להציע לנאס"א מועמדים רלוונטיים לאחר הליך סינון ולממן עבורם הוצאות טיסה ושהייה, ולצורך כך בכוונת סוכנות החלל לפרסם מבחן תמיכה ייעודי.

במהלך השנים, זכו בתכנית ההתמחות מספר מלגאיות ומלגאים והייתה להם הזכות ללמוד, לחקור, להעמיק, להכיר ולפעול בסביבת מעבדות נאס"א לחקר החלל. הידע, הניסיון, רוחב היריעה והעבודה המשותפת, הביאו אותם להישגים נאים והובלת פעילויות באקו סיסטם החלל בישראל ולחיבור וליוזמות משותפות בין חוקרים בנאס"א לבין סוכנות החלל הישראלית.

אין כיום תוכניות התמחות נוספות ברמה הייחודית והיוקרתית של NASA AMES. לכן, קיימת להן דרישה גבוהה בקרב קהילות מקצועיות ברחבי העולם. מדובר בתוכנית המתקיימת באחד המרכזים המובילים של סוכנות החלל המשפיעה והמתקדמת ביותר בעולם – נאס"א.

המתמחים הישראליים משתלבים בסביבת עבודה מהמתקדמות והחדשניות ביותר, ורוכשים כלים, שיטות עבודה ומתודולוגיות שלא ניתן לקבל בשום מסגרת אחרת – הן מבחינת עומק מקצועי והן מבחינת איכות ההכשרה. ידע זה עתיד לשרת את פיתוחו של האקו-סיסטם הישראלי בחלל, ולחזק את מיקומה של ישראל כשחקן משמעותי בתחום ברמה הבינלאומית.

להלן פירוט עלויות המלגה: תקציב המלגה נחלק בין תשלום לנאסא עבור התכנית, ובין תקציב המוענק למלגאים לצורך שהייה ומחיה במהלך ההתמחות.

ההתמחות נמשכת סמסטר אחד (ארוך בין 16 שבועות או קצר בין 10 שבועות).
העלות המשולמת לנאסא עבור שבוע היא: \$475 (המרה לפי 3.8 לשקל).
תשלום למלגאי סמסטר ארוך: 70,000 ₪ ולסמסטר קצר: 45,000 ₪.
בכוונת הסוכנות להעניק מלגה לשלושה סטודנטים במלגה שתפורסם במהלך 2025, ולסטודנטים נוספים החל מ-2026 ועד לשנת 2029.

להלן חישוב עלויות לשלושה סטודנטים (2 בסמסטר ארוך ואחד בסמסטר קצר):

עלות כוללת של תוכנית התמחות	תשלום לנאסא (חישוב: משך ההתמחות * \$475 (המרה לפי 3.8 לשקל))	תשלום למלגאי (מלגת קיום)	משך התמחות	
98,880	28,880	70,000	16	סמסטר ארוך
63,050	18,050	45,000	10	סמסטר קצר
161,930	46,930			סהכ ל-2 סטודנטים
260,810	75,810			סהכ ל-3 סטודנטים

לפי חישוב זה, העלות שתשולם לנאסא מתוך תקציב של כ-660,000 ₪ תעמוד על כ-190,000 ₪ בשנים שבהן ההסכם בתוקף. שאר התקציב ישולם למלגאים לפי אבני הדרך בתקנון המלגה.

בכבוד רב,
ד"ר עדי ניניו גרינברג
יועצת מדע לסוכנות החלל הישראלית
מדע, מחקר ואקדמיה